

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 4746/16
Nikola BRNABIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 28. veljače 2023. u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,
Lorraine Schembri Orland,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 4746/16) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Nikola Brnabić, koji je rođen 1977. godine i bio je pritvoren u Lukarišću („podnositelj zahtjeva”) i kojeg je zastupao g. T. Hotko, odvjetnik iz Zagreba, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 14. siječnja 2016.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovoru o podnositeljevu pravu vlasništva, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten,

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na odbijanje domaćih sudova da odvjetniku podnositelja zahtjeva dosude naknadu troškova i izdataka koje je imao u vezi s pravnim zastupanjem podnositelja u kaznenom postupku u kojem su optužbe u konačnici odbijene.

2. Podnositelju zahtjeva suđeno je za sedam kaznenih djela.

3. Dana 27. studenoga 2011. sud je podnositelja proglasio krivim za četiri kaznena djela te mu je izrekao kaznu zatvora u trajanju od sedam godina. Ujedno je odbio optužbe za tri preostala kaznena djela presudivši da se troškovi postupka u tom dijelu, uključujući troškove i izdatke podnositeljeva

branitelja, trebaju podmiriti iz državnog proračuna u skladu s člankom 123. stavkom 1. Zakona o kaznenom postupku.

4. Naknadno je podnositeljjev odvjetnik T. H. tražio naknadu troškova i izdataka koje je imao u vezi s pravnim zastupanjem podnositelja u postupku. Dana 7. siječnja 2013. Općinski kazneni sud u Zagrebu odbio je njegov zahtjev uz obrazloženje da je podnositeljeva obrana vođena zajednički u odnosu na sve optužbe protiv njega za kaznena djela i da nije moguće izračunati troškove i izdatke nastale samo u odnosu na tri kaznena djela za koja je optužba protiv njega odbijena. Ta odluka potvrđena je u žalbenom postupku. Rješenjem od 9. lipnja 2015. Ustavni sud proglasio je naknadnu ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva nedopuštenom jer, sukladno njegovoj sudskoj praksi, rješenja o troškovima nisu podložna ocjeni ustavnosti.

5. Podnositelj zahtjeva prigovorio je, pozivajući se na članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, zbog odluke domaćih sudova kojima je odbijena naknada troškova i izdataka njegova branitelja, iako je kazneni sud presudio da se navedeni troškovi trebaju platiti iz državnog proračuna.

OCJENA SUDA

6. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nema „vlasništvo” u smislu članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju jer se sporni troškovi i izdatci nisu trebali platiti njemu, već njegovu branitelju. Podredno, tvrdila je da podnositelj zahtjeva nije žrtva navodne povrede i da je zapravo njegov odvjetnik T. H. taj koji je mogao podnijeti ovaj prigovor Sudu.

7. Sud je već presudio da Konvencija ne dodjeljuje osobi koja je optužena za kazneno djelo, ali je naknadno oslobođena optužbe, pravo na naknadu troškova nastalih u tijeku kaznenog postupka i da se na pitanje može li se u bilo kojem određenom slučaju reći da takvo pravo postoji mora odgovoriti isključivo upućivanjem na domaće pravo (vidi *Masson i Van Zon protiv Nizozemske*, 28. rujna 1995., stavak 49., Serija A br. 327-A).

8. Nadalje, Sud ponavlja da podnositelj može tvrditi da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju samo ako se sporne odluke odnose na njegovu „vlasništvo” u smislu te odredbe (vidi *Von Maltzan i drugi protiv Njemačke* (odl.) [VV], br. 71916/01 i dva druga zahtjeva, stavak 74. točka (c), ECHR 2005-V). Da bi mogao podnijeti zahtjev u skladu s člankom 34., pojedinac mora moći dokazati da je „izravno pogođen” mjerom kojoj prigovara (vidi *Centar za pravna istraživanja u ime Valentina Câmpeanua protiv Rumunjske* [VV], br. 47848/08, stavak 96., ECHR 2014).

9. Vraćajući se ovom predmetu, Sud primjećuje da je, u skladu s uobičajenom praksom u predmetima ove vrste, branitelj T. H. bio taj koji je tražio naknadu svojih troškova i izdataka u vezi s kaznenim predmetom u kojem je zastupao podnositelja zahtjeva. Potraživani troškovi trebali su biti plaćeni izravno na bankovni račun T. H.-a i podnositelj zahtjeva nije imao nikakvo zakonsko pravo primiti bilo koji dio plaćenog iznosa.

10. Nadalje, Sud primjećuje da, prema članku 3. Pravilnika o naknadi troškova u kaznenom postupku, zahtjev za takve troškove, uključujući troškove i nagradu branitelja, treba podnijeti osoba koja ima pravo na naknadu troškova odnosno nagradu. Nadalje, prema članku 124. stavku 1. Zakona o kaznenom postupku, optuženik je dužan platiti izdatke branitelja, osim ako sud ne odluči da taj trošak treba snositi država. Drugim riječima, u situacijama kao što je u ovom predmetu, osoba koja ima pravo potraživati pravne troškove u vezi sa zastupanjem optuženika bio je sam branitelj, a optuženik mu nije bio dužan platiti nikakve troškove ili izdatke u odnosu na optužbe protiv njega koje su odbijene i u odnosu na koje je pravne troškove stoga trebala platiti država.

11. Sud nadalje primjećuje da je u ranijem predmetu protiv Hrvatske sličan prigovor podnio branitelj, koji je prigovorio iznosu troškova postupka koji su mu nadoknađeni za pravno zastupanje osobe koja je u konačnici oslobođena optužbi u kaznenom postupku (vidi *Marčan protiv Hrvatske* (odl.), br. 67390/10, stavci 23 pa nadalje, 13. rujna 2019.). U tom predmetu ni Vlada ni Sud nisu doveli u pitanje status žrtve branitelja koji je bio podnositelj zahtjeva u tom predmetu.

12. S obzirom na navedeno, pravo potraživati naknadu troškova u konkretnom predmetu nije imao sam podnositelj, već njegov branitelj. Podnositelj zahtjeva stoga ne može tvrditi da je bio žrtva navodne povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

13. Iz toga proizlazi da je zahtjev nedopušten zbog nepostojanja statusa žrtve i da mora biti odbačen sukladno članku 34. i članku 35. stavku 3. točki (a) i stavku 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 23. ožujka 2023.

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524